

OBSAH

Úvodem	17
KAPITOLA I.	21
Míra vesmírná a lidská – Hvězdné chvíle slávy – <i>Katovna</i> – Paměti nazvané <i>Vlasta Chramostová</i> – Neradi vstupujeme do stínového světa já – Dokumentární fakt – Úpis s ďáblem – Paměti Sergeje Machonina – Reakce prostředí – V roli patetické heroiny – Postoj Stanislava Miloty – Základní morální požadavky – Antigona – Agitpropové nejvyššího kalibru – Velký polistopadový román – Autorské neštěstí – A Standa? – Celoživotní dialog	
KAPITOLA II.	31
Ivan Kyncl – Karel Kyncl – <i>Po jaru přišla zima</i> – <i>Dávno, dávno již tomu</i> – Přemýšlení o umění a moci – Poslední repríza <i>Boženy</i> – Divadelní fotograf – Rozloučení – Každý sám ve své depresi – Cenzurovaná televizní premiéra ORF – Zvukař František Vondřich – Rozhlasová hra – Tvrdohlavá žena v obráceném kukátku – Co je to za století, kdy se střílí do dětí – Dějiny na zaprášené polici – Strach je spolehlivá zbraň – Když davy začnou couvat	
KAPITOLA III.	39
Vzpomínka na přítomnost: Jiřina Šiklová – Žena Evropy – Životní tempo – Disidentská Mata Hari – Strach „na styku“ – Písařka scénáře <i>Macbetha</i> – Práce pro druhé – „Jiřina Šiklová a spol.“ – Holky a kluci, co spolu mluvíme – S firmou MICHR Licht ist sichr	

KAPITOLA IV.

45

Karel Kryl: Prosím, nehažte kamení na mou tvář –
Tři odkazy Tomáše Garrigua Masaryka – Úloha
osobnosti v dějinách – Druhý německý exil – Setrvat
na principech – Étos – Talent a pokora – Díky – „Tato
noc nebude krátká“ – Poselství vzdoru v bažině
času – Žaloba a anonymy – „Má vlast? – Už není!“ –
Marina Cvetajevová a nesouměřitelné osudy – Zemřel
smutný z nás – Zlomené křídlo Pravdy a Statečnosti –
Rakovina – Andělé – Zlidovělá odpověď na osudovou
otázku – Vyčerpávající zápas – Možná zemřel tak záhy,
aby zůstal do konce sám sebou – Suverénní rebel
ducha – „Svět pohrdl citem“ – a on jím překypoval –
Zasloužil se o stát

KAPITOLA V.

60

Klinika popálenin a naše dluhy – Jan Palach a Josef
Toufar prosvětlili smutné místo – Dr. Milada
Horáková – *Hořící keř* – *Věrný zůstanu* – Trapas by byl
nepopsatelný – Země oněměla, život se zastavil –
Dvacetileté utonutí v letargii – „Ten plamen je teď
náš“ – Upřímnost zpovědi, zatížené bolestí vlastního
srdce – Zapomenuté materiály – *Jan 69* – *Zmatek* –
XIV. sjezd KSČ – Zbytečná smrt? – Palachův týden –
Prohlášení k 15. lednu 1989 – Soud – Oni smeknou,
Jane – Ilegální památník

KAPITOLA VI.

71

Starost o svět – Léto 2006 – Noviny plné utrpení –
Jsem na straně Židů – Nevkus vládne světem –
Rakovina a smrt – Léto 2005, čas na čtení – Škola
sebevrahů – Všechno se opakuje – Co kdo chápe jako
sebeobranu – Novinářská sezona – „Noc dlouhých
nožů“ – „Nadstandardní slušnost“ – Vzdechy
z minulého století – „Klausata“ – *Americká noc* –

Sopka, která ještě nevyhasla – Stella Zázvorková –
Až přijde kocour – Kodetovi, Steimarovi – Malraux to
není – „Přejetá tankama a životem“ – Jaro 2003 –
Hraní mě pořád baví – Nové vedení Národního
divadla – Chramostová brzdi! – Výměna generací –
Pocit štěstí, že smím hrát – Michal Dočekal – Amerika

KAPITOLA VII.

85

Ceny – Vždycky se něco stalo – Jako u Thomase
Bernharda – Čestnou členkou Národního divadla –
Ceny za poezii, rozhlasovou tvorbu, za životní dílo
věnované českému divadlu – Český lev – *Je třeba zabít
Sekala* – *Kuře melancholik* – *Odcházení* – Cena Thálie –
Zatajené Bytové divadlo – Zvláštní cena Kolegia –
Co jsem si zavinila sama – „Klesáme výš, stoupáme
hloubš“ – Lábusovo moudří – Řád Tomáše Garrigua
Masaryka III. třídy – Kde ti naši hoši jsou...?

KAPITOLA VIII.

95

Oni jsou my – Rodinné sešlosti – Maminčini rodiče –
Léta na venkově – Bermudský trojúhelník – Babička
a dědeček, prastrýc Jan – Moji předkové žili ideály
své doby – Skryjská škola – Pomník padlým –
Atmosféra Skryjska – Vzpomínky Vítězslava Nezvala –
Rouhovanské zvony – Sokol – Bratr Olda – Chtěla
jsem být jako Sonja Henie – „Blechárna“ – Teta
Bláža – Legionářská literatura – Étos dobrovolníků –
Antisemitismus – Pozadí politických procesů –
I svoboda tisku má svá omezení – Ti bezejmenní –
Z pozůstalosti Bohuslava Chramosty – I vyhrané války
jsou prohrané – Voják jako voják

KAPITOLA IX.

117

Sváteční rituál herečky – Budu psát o divadle –
Na důležitém zvratu dob – *Falkenštejn* – Po padesáti

letech – „Stůj při mně, Anežko Přemyslovno“ –
Stres očekávání – „Co s tou mělkou kotlinou“ Českého
království – „Kulturní událost“ – Sbíráání smetany? –
Konjunkturální portrét – Jak plynul čas – Už jsem
potřebovala jenom povzbuzení – Malověrnost
a nevděk – Velký návrat velké herečky – Mystické
požehnání – „Záře. – Hluboce slavná, přísná a svatá“

KAPITOLA X.

128

S Pistoriusem po třinácti letech – *Je to tak – chcete-li* –
Dokonale připravený analytik – Ti, co přežili
katastrofu – Na seznamu agentů StB – Rozplynout se
v roli – Střet s vlastním životem – Proteovská podstata
herectví – Ať si sami vyřeší, kdo jsem – Úvaha Milana
Lukeše – Slovanská měkkost paní Frolové –
Odhodlání a energie – Závrať – Dluh?

KAPITOLA XI.

135

Hledání místa v novém čase – *Dobře tak, že je
smrt na světě* – Poslední spolupráce s Lubošem
Pistoriusem – Můj dvorní režisér – Pod lupou –
Maximalismus – Nedostatek smyslu pro vlastní
reklamu – Nepřízeň a komplikace – Vyšší moc na cestě
režiséra – „Dohazovač“ mezi dramatikem a herci –
Resuscitátor – Mimořádné okolnosti – *Vím, že nic
nevím* – *Mutr Kuráž a její děti* – Vymknutost události –
Bytové divadlo: od Seiferta k Němcové – Není bytové
divadlo jako bytové divadlo – Jako bych dostala facku –
Mimořádné talenty – Tom Stoppard – *Spiklenci* –
Nový rozměr bytového divadla – Cena za vstupné:
dříve odvaha, nyní sto euro – Před čím jsme utíkali?

KAPITOLA XII.

147

Byla jsem šťastná – Koncert na španělském corralu –
Dohazovačka Gerarda – Osobnost formovaná životní

zkušeností – *Dorotea* – Kdo je vychytralý, tomu je otevřen svět – Skutečný divadelní comeback – Motor celého děje – Výkon vs. skutku obdivuhodný svou propracovaností a plastičností

KAPITOLA XIII.

153

Dvě kanadské přítelkyně – *Zed' mezi námi* – *Kyanid o páté* – Témata viny, pomsty, nenávisti, nepozornosti ke zlu – Hra Pavla Kohouta na motivy Tecie Werbowské – Ivan Rajmont – Dusno na zkouškách – Hnal nás čas – Tři stěžejní motivy: originál povídky, sklenička kyanidu, láska k Jackovi – Nevypočitatelná transmise trhu – Paradox propůjčeného hlasu – Čas plyne – Nejlepší divadelní text, který pro mne Pavel Kohout napsal

KAPITOLA XIV.

162

Divný lid – *Lucerna* – Inscenační paměť – Hrozná vojna, až krev kolébkami poteče – Hluboký příběh o českém údělu – Pan profesor Jirásek věděl, proč to psal – Nestranný soud nad celou zemí – Českost nás stále ještě rozechvívá – Hra překvapivě živá a nadčasová – Znam i ďábly – Mineme se aj my – Slepí a hluší – Ptákoviny – Na vlastní kůži – Zmrzačil *Prodanou nevěstu* – Divadlo má být muzeem? – Módní a moderní – Prach dobré minulosti – Někdy se kouzlo povede! – Současná nepopsatelnost života – Jsme to my – Když je zle

KAPITOLA XV.

173

PF 77 – Elsa – Vzpouza – Chramostové se vedlo s Kohoutem a Kohoutovi s Chramostovou – Bytové divadlo – Rozkol – Byl to náš život, jiný jsme neměli – Disidentské přátelství – *Marie zápasí s anděly* – „A proč jsi to nehrála ty?“ – Těžká léta – Rána do zátylku –

Nekádruju – *Dobrá píseň* – „Viš, že tebe i Miloše mohu zničit?!“ – Obsáhlá zásadní direktiva Jiřího Pelikána – Bohumil Paroulek – Lidé se vyvíjejí i k lepšímu

KAPITOLA XVI.

185

Benefice – Radost i zoufalství – Můj čin předešel úvahu – Tak se chceš loučit? – Ve mně se něco vzepřelo – Pavlovi jsem ublížila – Ale byly tu nuance – Bez šálivé optiky let? – Tři podoby benefic – Podle knihy mých pamětí – Z očí do očí, tady a teď – Herecké blaženství – Dva silné vzpomínkové zdroje – Pevné spojení jeviště s hledištěm – *Tři životy* – Člověk hledač, vyznavač i pochybovač – Velmi pestrá společnost – Co je improvizace a co je pevné – *Protentokrát zbohatnem* – Landovský v Národním – Provázím diváky svou třináctou komnatou – Vrcholová kapitola mého hereckého štěstí – Tajemná věc – Rozkol s Pavlem Kohoutem – Dopis – Doplňuje Standa

KAPITOLA XVII.

204

Posmrtná maska Boženy Němcové – *Babička* – Na dramatinu se teprve pracuje – Loučení – Nabídka divadelního Boha – Komu se v srdci stmívá – I herečky stárnou – Mrháme časem – Chtěla jsem být tvrdší – Spusťte kalamajku, Madlena je tu! – Škrtli to – Dramaturguju za pochodu – Nesla jsem ten tlak ve svém věku velmi těžce – Všichni tvoří – A co *babička*? Ta si zoufá – S Pitínským je to tak vždycky – Moje odpovědnost mě vyčerpává – Mrknu do hlediště, je plno – a vejdu – Kult osobnosti – Trafika – *S Babičkou do Brna* – Inu, jiná doba! – Přesné zakončení „mé ulice“ – Už se z *Babičky* raduju – Co vědí kritici? – Jestli jsem si to zasloužila – Síň slávy Národního divadla – Kritiky z archivu – Co chcete od herečky – A Stani, ty odpusť – Všecko bylo, jak mělo být

Poslední premiéra v Národním divadle – *Píšu z pekla* – Jan Zahradníček – Ivan Martin Jirous – Výročí listopadu 1989 – Je vůbec co slavit? – Spravedlnost a soudnictví – Marek Benda – Televizní krize – Nervy – „Stůj při mně, Anežko!“ – Pitínského zásluhy – Otomar Krejča – Poslední představení Divadla za branou – Karel Kraus – Velkolepá éra v Národním – Časopis *O divadle* – Stopy, znamení a souvislosti – Disidentský večer – Pohřeb Pavla Wonky – Neřízená střela – Poetika hodně drsnější – Šestého července – Příkop – „Hlavně, abych to přežil bez újmy na duši“ – Co kdo dnes ví? – Jiří Wolf – Vždyť proto i píšu – Údaje ze statistiky – Nikdo nevíme nic – Listopadová hektika – Osud matky Terezy – Večer byla Anežka při nás – „Ale tam už jsme byli...“ – Hlas řadového účastníka – „Pozor! Milota je pozorný.“ – Báječná šedesátá... – „Říkat pravdu, třeba proti sobě.“ – Viníci i oběti – „Já jsem si ten život jinak myslela...“ – Naše láska umřela na kilometry – Krásné role v krásných hrách – Tytéž chyby – Pořád podléhám iluzím – Zkušenost – Ušetřilo se – *Český vězeň* – Kdo z nich?

Odcházení – *Derniéra Babičky* – Moje poslední divadelní inscenace – Šťěstí jako na začátku kariéry – Odložená penze – Papparazziové – Prověrka českého vlastence – První dáma – Těžké návraty z prezidentského ghetta – Jedna galaxie tvořivosti – Intimní dramata – Konec s oddaným přátelstvím – Do Soulu – *Kamsahamnida* – Zážitky míň než turistické – Osmasedmdesát repríz – Všechno je pryč – Bezcharakterní herečka – Konec jedné historie – Co to přišlo za ženskou? – Potřeba chvíle převálcuje i mimořádný intelekt – Holubice – Plus a minus – Nové generace – Energie a talent –

Resuscitace filmaře – Pravda a láska vítězí jen vzácně –
Krise – The End – Přepisování dějin dnešní státní
mocí – Čas pražského jara – Vím, co mohu očekávat –
Nostalgie – Bulvár – Premiéra – Výbuch hysterie –
Herecký rod – Dopis na rozloučenou – Noc rozmýšlení

KAPITOLA XX.	308
V souladu sama se sebou – Ani na den neustalo vraždění – Srdeční krajina světa	
Epilog	314
Post scriptum (Vlasta Chramostová)	316
Vyznání (Stanislav Milota)	318
Poděkování	319
Kalendárium	321
Ediční poznámka	344
Jmenný rejstřík	348